

ЕКОЛОГО-АГРОХІМІЧНА ОЦІНКА ҐРУНТІВ ДЕЯКИХ РАЙОНІВ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Ніколішін В.О., магістр 1 курсу
Одеського державного екологічного університету
Львіна В.Г., к.геогр.н., доц. каф. екології та охорони довкілля ОДЕКУ, науковий керівник
м. Одеса, вул. Львівська, 15, Україна
nikolishen1997@gmail.com

Територія Закарпатської області відноситься до основної з виробництва зернових, технічних культур та картоплі. Ґрунти території недостатньо забезпечені гумусом, тому для отримання високих та стійких врожаїв цих культур необхідно застосування сучасних методів агрохімічної обробки, яка передбачає внесення хімічних заходів захисту рослин, мінеральних та органічних добрив, а також інші агротехнічних приборів. Це, в свою чергу, призводить до накопичення у ґрунтах різних хімічних елементів та сполук, які дають не тільки позитивний, а й негативний ефект.

У роботі виконано оцінку еколого-агрохімічного стану ґрунтів сільськогосподарського призначення. Для цього була використана інформація про вміст фосфору, калію, азоту, гумусу та інших елементів у ґрунтах Закарпатської області за 2015 р. Крім того, враховані показники стану сільськогосподарських рослин.

Забезпеченість ґрунтів поживними речовинами і створення необхідних агрокліматичних умов для вирощування зернових, технічних, кормових, овочевих та олійних культур є першою умовою формування сталих високопродуктивних урожаїв. Агрофізичні показники ґрунтів (щільність ґрунту і продуктивна волога) є важливими показниками їхньої родючості, яка зумовлює ефективність використання поживних речовин із ґрунту та добрив, впливає на врожайність сільськогосподарських культур.

У ґрунті загальний вміст фосфору, як правило, нижчий, ніж азоту і, особливо, калію. Його вміст коливається у межах 0,04 – 0,22 % залежно від типу ґрунту, його гранулометричного складу та вмісту в ньому гумусу. Фосфор у вигляді мінеральних сполук переважає над вмістом органічних сполук. Мінеральні сполуки фосфору у ґрунті перебувають у вигляді солей кальцію, заліза та алюмінію. Основними й найкраще засвоюваними сполуками фосфору для рослин є солі орто- (H_3PO_4) і метафосфорної (HPO_3) кислот у ґрунті. Найбільш доступні солі одновалентних катіонів ортофосфорної кислоти. Нормальне фосфорне живлення рослин забезпечується тільки через корені.

На рис. наведено показники вмісту фосфору у ґрунтах деяких районів Закарпатської області. З рисунку видно, що найбільші значення цього показника спостерігаються у Воловецькому районі, найменші – у Тячівському, а середні значення відзначаються у Рахівському районі.

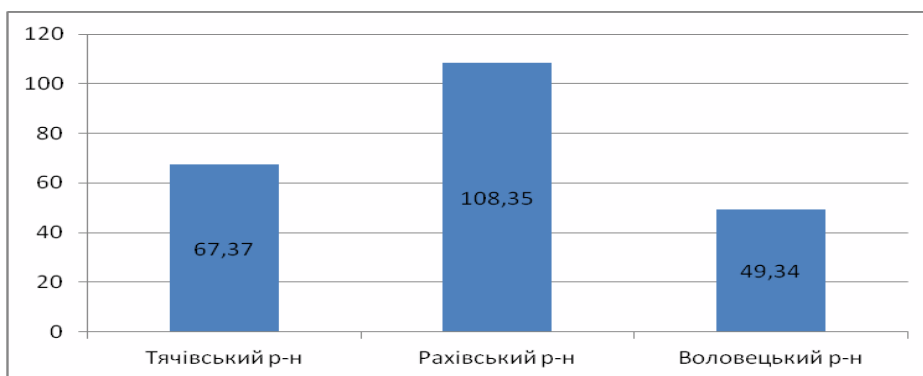

Рис 1. – Показники вмісту фосфору у ґрунтах деяких районів Закарпатської області

Найбільші значення по азоту спостерігаються у Воловецькому районі, найменші – у Тячівському, а середні значення відзначаються у Рахівському районі. Найбільші значення по калію спостерігаються у Тячівському районі, найменші – у Воловецькому, а середні значення – у Рахівському. Найбільші значення кислотності спостерігаються у Рахівському районі, найменші – у Тячівському, а середні значення – у Воловецькому.

За показниками вмісту основних забруднювальних елементів, до яких належать важкі метали, ґрунти Закарпатської області відносяться до середньо забруднених, без перевищення ГДК.